

Lausunto tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta 2019

Kaupunginhallitus toteaa lausuntonaan tarkastuslautakunnan vuoden 2019 arviointikertomuksesta seuraavaa:

Kaupungin talousarvion tekoon on jo pitkään käytetty aikaa ja henkilöresursseja laajasti. Vastuualuepäälliköt ja palvelualuejohtajat rakentavat yhdessä taloushallinnon ja kaupunginjohtajan kanssa lopullisen esityksen talousarviosta lautakunnille, hallitukselle ja valtuustolle. Talousarvion valmistelutyö aloitetaan kesälomien jälkeen ja siihen paneudutaan huolella. Talousarvio on arvio taloudesta ja aina ei pystytä ennakoimaan tulevaa vuotta riittävällä tarkkuudella. Lisäksi ko. vuoden aikana voi tulla toimintaympäristön, toimintaa ohjaavien tai sitovien asetusten tai resursseihin liittyviä muutoksia, jotka vaikuttavat toteumaan talousarviosta poikkeavalla tavalla.

Rahatoimen hoidosta vastaa hallintosäännön mukaisesti talous- ja kehittämisjohtaja. Lainakannan korkomuutoksia ja kokonaisrahoituskustannuksia arvioidaan aina talousarviovaiheessa ja myös pitkin vuotta talouskehityksen analysoinnin yhteydessä. Mahdollisiin koronnousuun liittyviä riskejä arvioivat talous- ja kehittämisjohtajan ja kaupunginjohtajan yhdessä. Pakolliset ja välttämättömät investoinnit perustuvat talousarviovaiheen kustannusarvioihin.

Sairauspoissaolojen ennaltaehkäisevään toimintaan liittyvä työ on jo aloitettu työterveyden kanssa analysoimalla niitä sairauspoissaolojen tekijöitä, mihin kaupunki omilla toimillaan voi vaikuttaa.

Elinkeinopalveluissa Kemijärven Kehitys kehittää omia yrittäjille kohdistettuja palveluja usean eri yhteistyökumppanin kanssa mm. Kemijärven Yrittäjät, Redu,... Kaupunkistrategian päivitys valmistuu syksyllä 2020, ja elinvoimaohjelman rakentaminen alkaa kun kaupunkistrategia saadaan valmiiksi. Lisäarvoa tähän tuo tilapalvelut liikelaitoksen ja Kehityksen kanssa aloitettava yhteistyö tilojen osalta.

Perlaconin ja kaupungin yhdessä rakentama talouden sopeutusohjelmassa 2020-22 kehitetään ja parannetaan pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti yksiköiden omaa toimintaa ja yksiköiden välistä toimintaa vastaamaan noin 7.000 hengen asukasmäärän palvelutasoa ja siten kaupungin toiminta tullaan järjestämään tarkoituksenmukaisella tavalla. Talouden sopeuttamisohjelman toteutumisen kuukausittaisessa seurannassa käydään läpi vastuualueiden toteumat ja poikkeamat sekä syyt niihin ja korjaustoimet. Valtuusto on sopeutusohjelman hyväksynyt ja todennut riittäväksi.

Arviointikertomuksessaan tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginhallituksen päätösten perusteisiin ja esteellisyyksiin tulee kiinnittää huomiota. Kaupunginhallitus on jo aiemmin lausunnossaan tarkastuslautakunnalle todennut, että kaupunginhallitus kehottaa luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita kiinnittämään tarkempaa huomiota esteellisyyksiksiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on päivitetty ja hyväksytty kaupunginhallituksessa 9.12.2019 § 418.

Talouden sopeutusohjelman toteutuksessa vastuualuepäälliköt, palvelualuejohtajat sekä talous- ja kehittämisjohtaja sekä kaupunginjohtaja tapaavat kerran kuukaudessa. Taloushallinto auttaa

tarvittaessa vastuualuepäälliköitä, ja osallistuu palvelualueiden johtoryhmiin ja kaupunginjohtoryhmään, jolloin tieto kulkee molempiin suuntiin. Taloushallinnon järjestelmän (ProEconomica) raportteja analysoidaan ja toimenpiteistä päätätetään kuukausittain vastuualueilla. Tarvittaessa mukana on henkilö taloushallinnosta.

Riittävä tukipalvelujen resurssi niin henkilöstö- kuin talousasioissakin on tärkeää toiminnan tehokkuuden ja kehittämisen kannalta. Talouden tasapainottamisohjelmassa ei tullut esille tarkastuslautakunnan esittämää tarvetta hyvinvointipalveluiden controller -tyyppiselle toiminnolle. Nyt tuo toiminto hoidetaan taloushallinnon tuottamana talousjohtajan ja talouspäällikön sekä taloussuunnittelijan voimin yhdessä vastuualuepäälliköiden kanssa.

Sairastavuusindeksin ja kustannusten analysointia sekä toimenpide-ehdotukset asian korjaamiseksi tehdään eri tahoilla: sopeuttamisohjelmassa, sen seurauksena eri työryhmissä, paikallisesti ja myös sairaanhoitopiirin kanssa.

Perusopetuksen suuria kuluja suhteessa verrokkikuntiin on analysoitu takavuosina ja sen seurauksena on päätetty kaupungin perusopetuksen keskittämisestä yhteen kouluun, jossa toimii myös lukio-opetus. Näin saadaan tila- ja henkilöstöresursseja tehostettua. Kouluverkkoon tehtävät muutokset tulevat siis muuttaman perusopetuksen kustannusrakennetta 2 vuoden sisällä, tämä vaatii henkilöstön voimakasta sopeuttamista.

Omistajapoliittinen ohjelma on uusi, ja sen tarkoitus on nimenomaan suunnitelmallisesti kehittää omistajan näkökulmasta yhtiöitä, ja edellyttää kohtuullista tuottoja sijoitetulle pääomalle. Tarkoituksena on varmistaa yhtiöiden pitkäjänteinen kehittäminen.

Koronapandemiaan varauduttiin maaliskuun alusta alkaen. Tarviketilanne oli epidemian alkuvaiheessa Lapponian osalta hyvä. Henkilöstöresursseja pystyttiin ohjaamaan kriittisiin toimintoihin. Myös tilajärjestelyt onnistuivat hyvin. Varautumissuunnitelmaa sovellettiin tilanteen mukaan ja erityisiä suuria riskejä ei havaittu. Kaupungin johtoryhmä ja hyvinvointi palvelualueen oman pandemia –ryhmä varmistavat, että varautuminen koronaan on riittävällä pohjalla. Ryhmät toimivat viikoittain. Tätä toimintaa tukee ”korvamerkityt” kulukirjaukset mahdollisia valtion kompensatioita varten. Talousosasto tekee omia laskelmiaan, jolla varaudutaan tulojen menetyksiin ja kustannusten kasvuun.

Vuoden 2016 organisaatiouudistuksen tavoitteet ja toteuma on esitetty tarkastuslautakunnalle kahdesti. Silloin on todettu, että tavoitteet on saavutettu. Nyt toimintaympäristö on siitä muuttunut ja taloudensopeutusohjelma myös edellyttää organisaation tiivistämistä edelleen. Tätä työtä tehdään vuosien 2020-22 aikana.

KEMIJÄRVEN KAUPUNGINHALLITUS

Atte Rantanen
kaupunginjohtaja